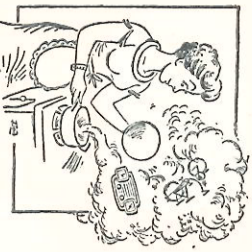

Probeer met behulp van onderstaande omschrijvingen de veertien woorden van negen letters te vinden. Enkele van de letters van elk woord zijn gemerkt met een getal. Deze letters moeten vervolgens worden ingevuld in de met dezelfde getallen gemerkte vakjes bovenaan in het schema. Wanneer dit goed gebeurt, ontstaat bovenaan een uitspraak van iemand, wiens naam u kunt vinden door de beginletters van de gevonden woorden van negen letters van boven naar beneden te lezen.

A. havenstad in België; B. dak buiten aan de muur van een gebouw aangeraakt en verder niet onderscheid; C. voorstander van de Belgische eenheidsstaat; D. hulpmiddel om iets gemakkelijk te kunnen onthouden; E. havenstad in Nederland; F. pl. in Zeeland; G. golf van een eethertrilling; H. inademing van geneeskundige dampen; I. kaas met kruidnagels gekruind; J. woord waarvan andere woorden zijn afgeleid; K. hoogvlak met geringe omvang; L. godsdienstoefening; M. rivertje, dat in België ontspringt en bij Wessum (Ned.) in de Maas stroomt; N. niets.

Oplösungen van de gehele puzzel moeten uiterlijk dinsdag 14 februari in het bezit zijn van mej. Hartsulker, redactie VDH-tje. De volgende prijzen zijn beschikbaar: 1e prijs f 15,—, 2e prijs f 10,—, 3e prijs f 7,50, 4e, 5e en 6e prijs f 5,—.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31	32	33	34	35	36
37	38	39	40	41	42	43	44	45
46	47	48	49	50	51	52	53	54
55	56	57	58	59	60	61	62	63
64	65	66	67	68	69	70	71	72
73	74	75	76	77	78	79	80	81
82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99
100	101	102	103	104	105	106	107	108
109	110	111	112	113	114	115	116	117
118	119	120	121	122	123	124	125	126
127	128	129	130	131	132	133	134	135
136	137	138	139	140	141	142	143	144
145	146	147	148	149	150	151	152	153
154	155	156	157	158	159	160	161	162
163	164	165	166	167	168	169	170	171
172	173	174	175	176	177	178	179	180
181	182	183	184	185	186	187	188	189
190	191	192	193	194	195	196	197	198
199	200	201	202	203	204	205	206	207
208	209	210	211	212	213	214	215	216
217	218	219	220	221	222	223	224	225
226	227	228	229	230	231	232	233	234
235	236	237	238	239	240	241	242	243
244	245	246	247	248	249	250	251	252
253	254	255	256	257	258	259	260	261
262	263	264	265	266	267	268	269	270
271	272	273	274	275	276	277	278	279
280	281	282	283	284	285	286	287	288
289	290	291	292	293	294	295	296	297
298	299	300	301	302	303	304	305	306
307	308	309	310	311	312	313	314	315
316	317	318	319	320	321	322	323	324
325	326	327	328	329	330	331	332	333
334	335	336	337	338	339	340	341	342
343	344	345	346	347	348	349	350	351
352	353	354	355	356	357	358	359	360
361	362	363	364	365	366	367	368	369
370	371	372	373	374	375	376	377	378
379	380	381	382	383	384	385	386	387
388	389	390	391	392	393	394	395	396
397	398	399	400	401	402	403	404	405
406	407	408	409	410	411	412	413	414
415	416	417	418	419	420	421	422	423
424	425	426	427	428	429	430	431	432
433	434	435	436	437	438	439	440	441
442	443	444	445	446	447	448	449	450
451	452	453	454	455	456	457	458	459
460	461	462	463	464	465	466	467	468
469	470	471	472	473	474	475	476	477
478	479	480	481	482	483	484	485	486
487	488	489	490	491	492	493	494	495
496	497	498	499	500	501	502	503	504
505	506	507	508	509	510	511	512	513
514	515	516	517	518	519	520	521	522
523	524	525	526	527	528	529	530	531
532	533	534	535	536	537	538	539	540
541	542	543	544	545	546	547	548	549
550	551	552	553	554	555	556	557	558
559	560	561	562	563	564	565	566	567
568	569	570	571	572	573	574	575	576
577	578	579	580	581	582	583	584	585
586	587	588	589	590	591	592	593	594
595	596	597	598	599	600	601	602	603
604	605	606	607	608	609	610	611	612
613	614	615	616	617	618	619	620	621
622	623	624	625	626	627	628	629	630
631	632	633	634	635	636	637	638	639
640	641	642	643	644	645	646	647	648
649	650	651	652	653	654	655	656	657
658	659	660	661	662	663	664	665	666
667	668	669	670	671	672	673	674	675
676	677	678	679	680	681	682	683	684
685	686	687	688	689	690	691	692	693
694	695	696	697	698	699	700	701	702
703	704	705	706	707	708	709	710	711
712	713	714	715	716	717	718	719	720
721	722	723	724	725	726	727	728	729
730	731	732	733	734	735	736	737	738
739	740	741	742	743	744	745	746	747
748	749	750	751	752	753	754	755	756
757	758	759	760	761	762	763	764	765
766	767	768	769	770	771	772	773	774
775	776	777	778	779	780	781	782	783
784	785	786	787	788	789	790	791	792
793	794	795	796	797	798	799	800	801
802	803	804	805	806	807	808	809	810
811	812	813	814	815	816	817	818	819
820	821	822	823	824	825	826	827	828
829	830	831	832	833	834	835	836	837
838	839	840	841	842	843	844	845	846
847	848	849	850	851	852	853	854	855
856	857	858	859	860	861	862	863	864
865	866	867	868	869	870	871	872	873
874	875	876	877	878	879	880	881	882
883	884	885	886	887	888	889	890	891
892	893	894	895	896	897	898	899	900
901	902	903	904	905	906	907	908	909
910	911	912	913	914	915	916	917	918
919	920	921	922	923	924	925	926	927
928	929	930	931	932	933	934	935	936
937	938	939	940	941	942	943	944	945
946	947	948	949	950	951	952	953	954
955	956	957	958	959	960	961	962	963
964	965	966	967	968	969	970	971	972
973	974	975	976	977	978	979	980	981
982	983	984	985	986	987	988	989	990
991	992	993	994	995	996	997	998	999
1000	1001	1002	1003	1004	1005	1006	1007	1008
1009	1010	1011	1012	1013	1014	1015	1016	1017
1018	1019	1020	1021	1022	1023	1024	1025	1026
1027	1028	1029	1030	1031	1032	1033	1034	1035
1036	1037	1038	1039	1040	1041	1042	1043	1044
1045	1046	1047	1048	1049	1050	1051	1052	1053
1054	1055	1056	1057	1058	1059	1060	1061	1062
1063	1064	1065	1066	1067	1068	1069	1070	1071
1072	1073	1074	1075	1076	1077	1078	1079	1080
1081	1082	1083	1084	1085	1086	1087	1088	1089
1090	1091	1092	1093	1094	1095	1096	1097	1098
1099	1100	1101	1102	1103	1104	1105	1106	1107
1108	1109	1110	1111	1112	1113	1114	1115	1116
1117	1118	1119	1120	1121	1122	1123	1124	1125
1126	1127	1128	1129	1130	1131	1132	1133	1134
1135	1136	1137	1138	1139	1140	1141	1142	1143
1144	1145	1146	1147	1148	1149	1150	1151	1152
1153	1154	1155	1156	1157	1158	1159	1160	1161
1162	1163	1164	1165	1166	1167	1168	1169	1170
1171	1172	1173	1174	1175	1176	1177	1178	1179
1180	1181	1182	1183	1184	1185	1186	1187	1188
1189	1190	1191	1192	1193	1194	1195	1196	1197
1198	1199	1200	1201	1202	1203	1204	1205	1206
1207	1208	1209	1210	1211	1212	1213	1214	1215
1216	1217	1218	1219	1220	1221	1222	1223	1224
1225	1226	1227	1228	1229	1230	1231	1232	1233
1234	1235	1236	1237	1238	1239	1240	1241	1242
1243	1244	1245	1246	1247	1248	1249	1250	1251
1252	1253	1254	1255	1256	1257	1258	1259	1260
1261	1262	1263	1264	1265	1266	1267	1268	1269
1270	1271	1272	1273	1274	1275	1276	1277	1278
1279	1280	1281	1282	1283	1284	1285	1286	1287
1288	1289	1290	1291	1292	1293	1294	1295	1296
1297	1298	1299	1300	1301	1302	1303	1304	1305
1306	1307	1308	1309	1310	1311	1312	1313	1314
1315	1316	1317	1318	1319	1320	1321	1322	1323
1324	1325	1326	1327	1328	1329	1330	1331	1332
1333	1334	1335	1336	1337	1338	1339	1340	1341
1342	1343	1344	1345	1346	1347	1348	1349	1350
1351	1352	1353	1354					

METAWA - UTRECHT

door H. J. VAN DEN BROEK

UIT DE VDH-KUIKEN

We zullen beginnen u te vertellen wat onder de naam „Metawa” schuilt. Zoals de naam al enigszins doet vermoeden, is het een verzamelaars voor de afdelingen gereedschapsmakerij, draaierij en stamprij, ook wel plaatbewerking genoemd. Van deze afdelingen nu zullen wij u de voornaamste gegevens beschrijven en wel te beginnen bij de draaierij.

De afdeling draaierij is eigenlijk opgebouwd uit twee afdelingen, namelijk de afdeling, waar de onderdelen voor onze huishoudelijke apparaten worden bewerkt (gedraaid, geboord, enz.) en de zogenaamde transmodraaierij. Dit is een afdeling waar de onderdelen van de transmissie- en synchrotonoren worden vervaardigd. Splitsing van deze afdelingen was noodzakelijk, aangezien de bewerkingseisen en verlangde nauwkeurigheid ten opzichte van andere apparaten nogal uiteen lopen.

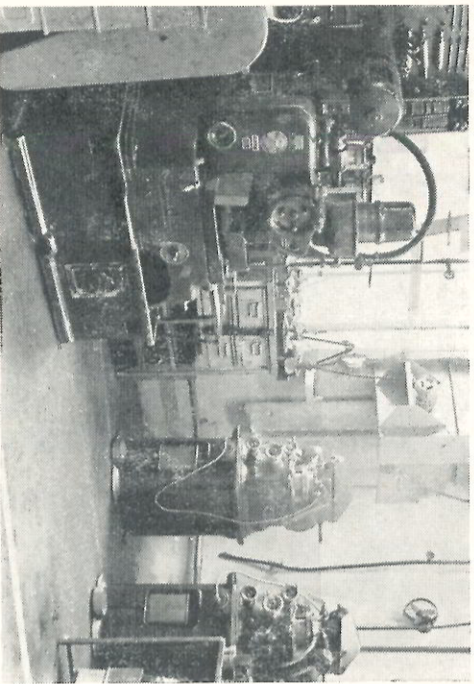
Maar hierdoor was het ook mogelijk de mensen gelegenheid te geven zich meer te specialiseren en daarmee tot prestaties te komen, die in het begin als bijna niet te verwezenlijken bekend stonden. Wij denken hierbij aan draaifortantjes van 0,01 mm en kleiner. In deze afdeling worden ook de rotoeren en statoren van de transo's en synchro's samengesteld.

Vooral dit laatste eist veel aandacht en vaardigheid, aangezien diverse zeer kleine afwijkingen hierbij niet direct gecontroleerd kunnen worden en dikwijls pas bij de eindmontage of controle aan het licht komen.

Ook het aannemen van de synchrotonoren en schilden, die eveneens in deze afdeling worden gefabriceerd, vragend aandacht en vaardigheid, aangezien het hier weer om zeer kleine toleranties gaat, die eigenlijk alleen met een slijpbewerking aan te houden zijn en nu op draaibanen worden gerealisceerd.

Wanneer wij nu overgaan naar de afdeling draaierij voor de huishoudelijke apparaten, zien wij direct dat het aantal producten dat hier bewerkt

wordt veel groter is. Tevens lopen hier de werkzaamheden meer uiteen; om er maar eens een paar te noemen: men heeft hier o.a. revolverbanken, productiedraaibanen, slijpmachines, tandwiel-, een unit- en rotoerenhoek. In deze „rotoerenhoek” (zie foto), is het door speciale opstelling van de pers, met erop aansluitend een 3-tal slijpmachines, mogelijk geworden ruim 8.000 rotoeren per week samen te stellen en geheel te slijpen.

Tandwielunit, links de Fellow tandwielsteekband, rechts twee micron tandwielreesbanen.

Onder de afdeling draaierij ressorteert ook het zogenaamde paviljoen, alwaar de transformmachine is opgesteld. Deze machine, die men enigszins kan vergelijken met een 4-splijlige kottelbank, maakt het mogelijk om de schil-den, benodigd voor onze diverse stoffzuigmotoren, in grote aantallen en met grote nauwkeurigheid te draaien. Met deze machine is het onder andere mogelijk, een set schil-den voor onze stoffzuigmotoren in 20 seconden volledig te draaien.

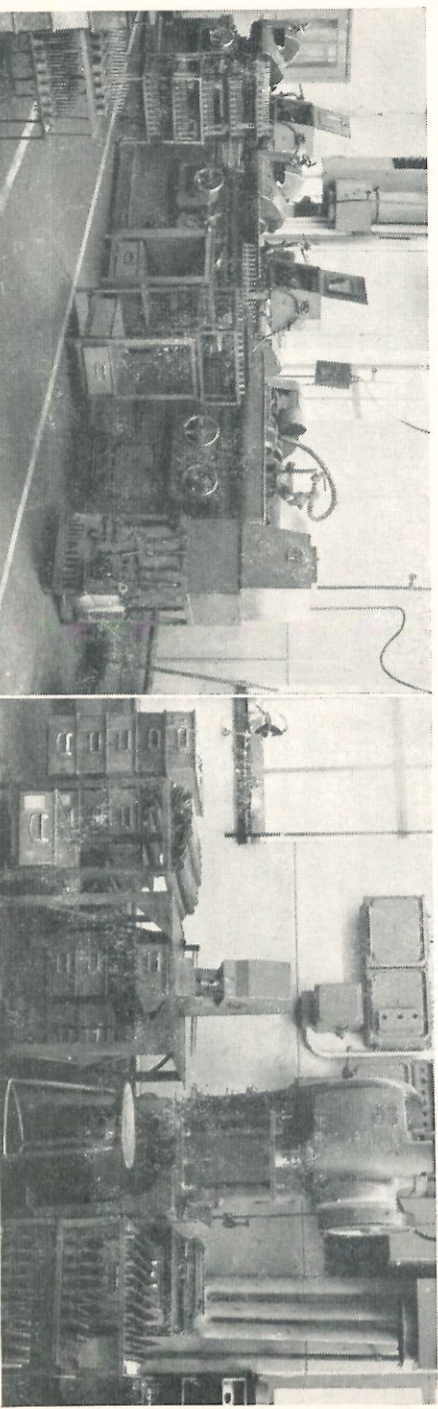
Enkele andere gegevens van deze machines zijn: toerentallen 1500—3000; omschakelen tijdens om bewerking op hoger of lager toerental geschiedt geheel automatisch al naar gewenst is, in verband met de te draaien diameter. De aanzet voor elke eenheid is eveneens automatisch instelbaar bij het overgaan op een ander toerental. Al met al een machine, waar niet alleen wij, maar ook de leverancier trots op

kan zijn.

Van dezelfde leverancier verwachten wij midden 1961 nog een „assanatomat”. De bedoeling van deze machine is het kant en klaar bewerken van onze rotoeren, hetgeen nu nog in diverse opspanningen moet geschieden. Hierdoor kan dan ook het slijpen van de passingen vervallen. Dit laatste alleen vergt momenteel nog driemaal opspannen.

Dit waren dus enige gezichtspunten op de afdelingen draaierij en deze nu achter ons latend, stappen wij over naar de afdeling stamprij.

Vervolg pag. 3 kolom 2

Laatige lolligheid

Deze week maakte ik een vergadering mee van een commissie van zo ongeveer twaalf personen.

De meesten kenden elkaar heel goed, althans 'n zeven tot acht van die groep. Ze spraken elkaar dan ook aan met Piet, Jan, Sams, Tonny enz. De voorzitter bleek een kundig en betuamen persoon te zijn. Hij was echter ook een leu-kerd. Bij en dadeltijk na de opening der vergadering spande hij allerlei humor. Soms was die voor allen begrijpelijk, soms ook alleen voor Piet, Jan, Sams, Tonny enz. Deze gaven op hun beurt ook hun deel in de lolligheid. Ook bij de verdere discussies liet men niet nu, waar het maar even kon, iets humoristisch op te merken.

Nu is humor een bijzonder kostbaar ding in 't leven. Wie ze niet ziet en verstaat, doet zichzelf be-slist reusachtig te kort en leeft vaarschijnlijk veel te eenzijdig en dus onvolledig. En ook een vergadering behoeft vaarschijnlijk niet van a tot z in een strak zakelijke en ernstige toon plaats te hebben. Ook daar kan en moet de luchtige humor het zakelijke kruiden en zo beter verteerbaar maken. Maar je moet altijd erg uitkijken, dat je zulke dingen niet overtrekt. Als ik zoveel maggi of fondor of wat voor kruidertjen in mijn soep heb gemikt, dat ik wel de kruiden proef maar niet meer weet wat voor soep ik heb, dan ben ik toch wel erg doorgevlagen; om de soep ging het.

Er kan dan het gevaar in zitten, niet waar, dat de serieuze zaken te luchtig in behandeling komen en ook een thicketje als lolletje worden aangepakt. Dat zijn ze nu evenwel niet waard; ze verdienen sentenzen behalve dat.

Deze dingen betreffen heus niet alleen vergaderingen. Ze komen overal voor.

Denkt u maar eens aan gesprekken tussen twee of drie personen, aan visies enz. Dan kan je het wel eens hebben, dat je graag over een onderwerp met elkaar wilt doorpraten en dat er dan zo'n leu-kerdje tussen zit. Die weet bij alles en nog wat op het onverwachts een lollige opmerking te maken. Vaak is het in werkelijkheid nog leuk ook, zodat je het als mop nog kunt waarderen. Maar het kan net de sfeer van het gesprek uit-hollen en oppervlaktig maken, zodat dat je na afloop je volslagen on-bereidigd voelt.

Leuk, als iemand eens echt lollig kan zijn; als 't niet lastig wordt, want dat is jammer voor het onderwerp van gesprek, voor de deelnemers ervan en ook voor de lollige mens zelf.

Scheurer Sr.

VAN SUGGESTIE TOT IDEE

In de geschiedenis van Van der Heem N.V. is de uitdrukking „Van idee tot werkelijkheid” een gevleugeld woord geworden. Het heeft Van der Heem nog nooit aan energie onthouden om ideeën tot uitvoering te brengen.

Hieraan denken wij bij het schrijven van dit stukje. Uit onze gezamenlijke krachtsinspanning tot produktiviteitsverhoging in het kader van de werktijdver-korting is een groot aantal ideeën geboren. In het vorige VDH-tje stond te lezen, dat het aantal ideeën over 1960 ruim 2x zo hoog was als in voorgaande jaren. U kunt er zeker van zijn dat de leiding op haar beurt zich zal inspannen om zo snel mogelijk deze verbeteringen te realiseren; wij zouden haast zeggen „haar devies getrouw”!

Nu wij aan de laatste prijzenverlating in de suggestiebusactie zijn toegekomen, betekent dit tevens dat wij met de regelmatige acties zullen stoppen. Het houdt natuurlijk niet in dat wij plotseling geen belangstelling meer zouden hebben voor uw suggesties. Integendeel. Voor suggesties blijven wij te allen tijde openstaan. Zij hebben echter de meeste waarde wanneer de suggestie tot een echte tijdsbesparing voort, tot een echt idee dus; vandaar de titel „Van suggestie tot idee”.

Aan u de eer om ideeën uit te denken, aan de bedrijfsleiding het genoegen ze te realiseren. Elders in dit VDH-tje kunt u iets lezen over onze plannen om u bij het uitpuzzelen van ideeën behulpzaam te zijn; er zullen enkele zeer duidelijke, instructieve films worden vertoond over de manier waarop je tot ideeën komt. Aan u de eer! Want wij zijn er zeker van dat u dit als een erezaak zult willen zien.

Bij het einde van onze speciale suggestiebusactie willen wij allen hartelijk danken die hebben meegedragen. En dat zijn er heel wat geweest. Praktisch alle afdelingen bij Van der Heem hebben hun steentje of steen bijgedragen. Een extra woord van dank voor de twee hoogste scores: de Telco Den Haag en de fabriek Utrecht, direct gevolgd door de Centrale afdelingen. Van alle drie kan worden gezegd dat gemiddeld bijna iedere werknemer een suggestie heeft ingezonden. Bravo!

Wij hebben gemeend de extra groepsprjs ad f 250,— toe te kennen aan de geeste-lijke vaders van de karkarfsdag; onze Utrechts gereedschapsmakers, 5 man sterk. Met uw initiatief, dat in ons hele bedrijf navolging heeft gevonden, heeft u veel bijgedragen tot het bereiken van ons doel. Onze hartelijke gelukwensen en laten wij zeggen: „tot wederhoers”.

En dit laatste willen wij tot u allen zeggen: „Tot wederhoers”... in de Ideeën-bus.

A. Kramerling.

VERVOLG VAN PAG. 2

In tegenstelling tot de afdeling draaierij, welke een verspanende afdeling is, kunnen wij de afdeling stram-perij zien als de afdeling van de spaan-loze vormgeving. Ook deze afdeling heeft in de gestage groei van de fabriek Utrecht haar deel gekregen. Wat dit betreft spreken cijfers wel de meest duidelijke taal. Zo is deze afdeling het laatste jaar uitgebreid met circa 8 nieuwe mensen, waaronder een nieuwe hydraulische trekkers met een zeer moderne strokenbeveiliging. Door deze beveiliging is het risico op ongevallen wel tot een minimum teruggebracht. Om u een eenvoudig beeld te geven van de nauwkeurigheid van deze beveiliging: deze treedt al in werking wanneer het „strokenorgdijn” door bij voorbeeld sigarettenrook wordt onder-broken.

Verdere gegevens van deze pers zijn onder andere tonnage, 60 ton. Deze strob is op elke gewenste waarde instelbaar, zodat niet met een hogere druk gewerkt moet worden, dan eigen-lijk noodzakelijk is voor een bepaald produkt. Dit voorkomt onnodige slij-tage van de machine. Tevens is de plooihouderdruk afleesbaar in te stel-len van 0—25 ton. Eveneens is het mo-gelijk deze druk via een lineaal ver-veloop te geven al naar gewenst is tijdens de arbeidsgang.

Verdere gegevens over deze afdeling zijn: Aantal persen: pln. 30 met tonnages variërend van 6 tot 200 ton. Bij een stamprij van enig formaat behoort natuurlijk altijd een opberg-plaats voor de stempels en andere gereedschappen.

Als derde afdeling, die van de naam Metawa deel uitmaakt, noemen wij de gereedschapsmakerij. In deze afdeling worden zowel de nieuwe gereedschappen aangemaakt, als ook de nodige reparaties en wijz-ingen aan reeds in gebruik zijnde gereedschappen uitgevoerd. Als onderdeel van deze afdeling noemen wij de opleiding of bedrijfschool. Hier worden jongel in de gelegenheid gesteld zich in het gereedschap- of stempelmaken te betrekken en krijgen ze de kans na het doorlopen van een 2 à 3-jarige cursus het Bemeteldiploma te behalen.

De afdeling gereedschapsmakerij kan men in 2 groepen splitsen: het machi-nale werk en het bankwerk. In de eerste groep, het machinale werk, zijn de werkzaamheden sterk gespecialiseerd. Men heeft hier dus draai-ers, fraisers, slijpers, enz. terwijl het bankwerk het eigenlijke handwerk omvat. Vooral de handvaardigheid speelt hierbij een grote rol. Al met al twee groepen, die alleen door een juiste taakopvatting, gezamenlijk tot een prestatie van eerste orde kunnen ko-men. Als onderdeel van de gereed-schapsmakerij willen wij verder nog ver-melden de controle-meetkamer, waar de gereedschappen geheel worden ge-controleerd, meetgereedschappen wor-den ingesteld en zonodig opgeborgen. Van hieruit worden ook de diverse meetopstellingen in het bedrijf dage-lijks gecontroleerd op afwijkingen, enz. Tevens kunnen in de meetkamer metingen worden verricht, die door om-standigheden in de werkplaats niet uit-voerbaar zijn.